

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	SO
Instellingsnummer	39073
Instelling	WICO - 039073
directeur	Isidoor MATHIJS
adres	Collegestraat 25 - 3930 HAMONT-ACHEL
telefoon	011-44.02.00
fax	011-44.02.04
e-mail	info@sah.wico.be
website/URL	http://sah.wico.be
Inrichtende macht/Bestuur	54544 - VZW Katholiek Sec. Ond. Sint-Willibrord te OVERPELT
adres	Dorpsstraat 93 - 3900 OVERPELT
Scholengemeenschap	113456 - SGKSO WICO te OVERPELT
adres	Dorpsstraat 93 - 3900 OVERPELT
CLB	114884 - Vrij CLB Noord-Limburg (Neerpelt) te NEERPELT
adres	Bermstraat 9_1 - 3910 NEERPELT
Tijdstip doorlichting	van 31 mei 2010 tot 3 juni 2010
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Vera Timmers
Teamleden	Marc D'hoop Bart Maes Trui Van Rie Liesbet Waumans
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	Els Vermeire
Datum van bespreking met de instelling	24 juni 2010

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	(Leer)prestaties in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	5
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	5
4	KWALITEITSPROFIEL	6
5	RESULTATEN	8
5.1	(Leer)prestaties	8
5.2	Schoolloopbaan	14
5.3	Outcomes	14
5.4	Tevredenheid	14
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	15
6.1	Algemeen	15
6.2	Personeel	15
6.3	Logistiek	15
6.4	Onderwijskundig	16
7	STERKTES EN ZWAKTES	19
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	19
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	19
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	19
8	ADVIES	20
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	21

1 INLEIDING

Van 31 mei 2010 tot 3 juni 2010 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne. Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht hierop afzonderlijk uit te voeren.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- Aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving.
- Nabijheid grens of taalgrens.
- Sterke verjonging van het lerarenkorps.
- Gedeeld gebruik van de schoolinfrastructuur.

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting.

3.1 (Leer)prestaties in de focus

VAKKEN BASISVORMING

Frans
Geschiedenis
Technologische opvoeding

KEUZE / SPECIFIEK GEDEELTE

Eerste graad	GSO	Latijn
Tweede graad	ASO	Latijn
Derde graad	ASO	Economie-moderne talen
Derde graad	ASO	Latijn-wiskunde
Derde graad	TSO	Sociale en technische wetenschappen

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Algemeen

Kwaliteitszorg
Zelfevaluatie

Onderwijs

Begeleiding
Leerbegeleiding
Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

4 KWALITEITSPROFIEL

De attesteringsgegevens van de school wijzen op een vrij streng oriënteringsbeleid. In het ASO behaalt gemiddeld 90 % van de leerlingen in vergelijkbare Vlaamse scholen een A-attest, in het WICO¹ campus Salvator is dit 80 %. In verhouding tot de scholen uit de referentiegroep reikt de school meer dan het dubbel aantal B-attesten uit (14 % t.o.v. 6 %). In vergelijking met de vorige doorlichting steeg het percentage B-attesten in het ASO, maar wist men het procent B-attesten in de eerste graad gevoelig terug te dringen van 25 % naar 15 % (Vlaamse referentiegegevens 9 %). De resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs worden verzameld, maar beperkt geanalyseerd.

Uit de vaststellingen betreffende de leerprestaties blijkt dat het studiepeil van de onderzochte vakken van de basisvorming en de specifieke vorming grote kwaliteitsverschillen vertoont. Het studiepeil voldoet niet voor Frans en geschiedenis in de eerste, twee en derde graad ASO en TSO en Latijn in de eerste en derde graad ASO. Daarentegen is de leerplanrealisatie voor de studierichting sociale en technische wetenschappen (STW) in de derde graad TSO en het vak technologische opvoeding (TO) goed en zelfs een voorbeeld van goede praktijk.

Het beleid reikt een minimaal afsprakenkader aan en geeft de leraren en vakgroepen een grote verantwoordelijkheid om het onderwijsleerproces inhoudelijk uit te werken (bijv. bewaking van de leerplanrealisatie, realisatie van de onderzoekscompetentie en de evaluatiepraktijk). Uit de doorlichting blijkt echter dat deze taak niet door alle vakgroepen en leraren even bewust wordt vervuld. Dit blijkt onder meer uit het ontbreken van jaarplannen, de beperkte leerplangerichtheid, het onvoldoende afstemmen van de evaluatie op de leerplandoelen en de onvoldoende poolgebonden realisatie van de onderzoekscompetentie. Enerzijds zijn de aansturing en opvolging te miniem om een ontwikkelingsdynamiek te initiëren of de aanwezige knowhow op schoolniveau te multipliceren. Anderzijds groeiden enkele bottom-up acties uit tot waardevolle instrumenten zoals onder meer het leerlingvolgsysteem en de digitale rapportering over de aandachtspunten (zie 6.4.2.2 Leerbegeleiding) die potentieel bevatten.

Initiatieven die door de WICO Scholengemeenschap werden opgezet, hebben in de school op enkele domeinen een beperkte, doch succesvolle dynamiek op gang gebracht. Een aantal visieteksten, de vakgroepwerking TO en de pilootfunctie bij de implementatie van het nieuwe leerplan sociale en technische wetenschappen hebben hun doel duidelijk niet gemist.

Sinds de vorige doorlichting heeft de school een middenkader gecreëerd. Enkele personeelsleden zijn vooral actief op het vlak van organisatorische coördinatie. Het middenkader wordt nog onvoldoende aangewend om pedagogisch-didactische concepten schoolbreed in te leiden en op te volgen. De taakomschrijving, het mandaat en het actieplan werden niet geëxpliciteerd waardoor de resultaatgerichtheid nog vaag is.

Ook de leerbegeleiding werd structureel verankerd in de schoolwerking. Onder impuls van de GOK²-werking is de aandacht groeiend. Toch blijven er verschillen in leerbegeleiding en remediëring tussen de aanpak op schoolniveau en de individuele, leraargebonden initiatieven. Het gebruik van leerstrategieën en de evolutie van sturing naar leerzelfstandigheid zijn doorgaans nog onvoldoende aanwezig in de vakken.

Uit nazicht van de notulen van de delibererende klassenraden blijkt dat de B- en C-attesten onvoldoende zijn onderbouwd. Het advies is vaak beperkt (bij een gebrek aan kennis over het studieaanbod in andere onderwijsvormen) en een motivering (een synthese van de elementen die tot de beslissingen hebben geleid) ontbreekt. De uitbouw en de systematische registratie van alle leerbegeleidingsinitiatieven op vakniveau in het leerlingvolgsysteem bieden nochtans mogelijkheden om de uitgereikte studieattesten degelijk te onderbouwen.

Globaal kan gesteld worden dat de school haar voortrekkersrol in een aantal projecten en het engagement van een aantal personeelsleden kan borgen. Om de verantwoordingszin en het kwaliteitsdenken van alle personeelsleden aan te scherpen zijn de ontwikkeling van een duidelijke visie en een gerichte aansturing en opvolging noodzakelijk. Deze items werden reeds bij de vorige doorlichting (2003) als werkpunten voor de school geadviseerd.

¹ Scholengemeenschap Noord Limburg.

² Gelijke onderwijskansen.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert volgende conclusies op:

Frans in de eerste graad A-stroom, in de tweede graad en derde graad ASO en TSO

Voldoet niet

Vaststellingen

- De doelen met het oog op het bereiken van de eindtermen worden gedeeltelijk gepland, gerealiseerd en geëvalueerd.
- In de opbouw van de gesprek- en spreekvaardigheid bereiken de leerlingen niet het niveau van zelfstandige beheersing, zoals dat in de leerplandoelen en eindtermen werd vastgelegd. Het onderwijsproces schept voor de leerlingen onvoldoende kansen om zich te oefenen in het adequaat en zelfstandig functioneren in eenvoudige en courante communicatiesituaties die relevant zijn voor hun belangstelling en leefwereld.
- In de algemene opbouw van de taalvaardigheid bereiken de leerlingen niet het niveau van het zelfstandig aanwenden van strategieën, zoals dat in de leerplandoelen en eindtermen werd vastgelegd. Het onderwijsproces schept voor de leerlingen onvoldoende kansen om zich te oefenen in het zelfstandig inzetten van strategieën.
- De vakgroep maakt afspraken over de effecten die ze wil bereiken met haar onderwijs door het gewicht van de verschillende leerplancomponenten bij het examen te bepalen en door examenvragen samen op te stellen. Op het vlak van spreek- en gespreksvaardigheid en het inzetten van strategieën vallen de door de vakgroep beoogde effecten niet samen met wat de leerplannen voorschrijven en de overheid formuleert in de eindtermen. De evaluatiegegevens verliezen hierdoor aan validiteit.
- De vakgroep neemt initiatieven om de motivatie van de leerlingen te ondersteunen onder andere via pedagogische uitstappen naar Franstalige steden. De vakgroep ondersteunt het verwerven van de doeltaal door zelf de doeltaal te hanteren en door het frequent gebruik van opnames van *native speakers*. De leerlingen worden sterk ondersteund in het verwerven van grammatica, woordenschat, vertalen, memoriseren, kopiëren/begeleid schrijven en lezen. Om te leren spreken en luisteren, missen de leerlingen kansen tot interactie. Om zich te kunnen ontwikkelen tot zelfstandige taalleerders/taalgebruikers, zijn de oefenmomenten om zelfstandig strategieën te leren inzetten te schaars.
- De vakgroep besteedt onvoldoende aandacht aan de specifieke leerstijl van de leerlingen in de verschillende onderwijsvormen. Het onderwijsproces staat soms haaks op de beoogde doelen en het profiel van de leerlingen. De overgang van de eerste graad naar de tweede graad ASO vertoont een breuk qua pedagogisch-didactische aanpak.
- De school ondersteunt de vakgroep in haar professionalisering door positief in te gaan op vragen voor nascholing en het aankopen van vakliteratuur. Op het vlak van infrastructuur en leermiddelen is er een gebrek aan ondersteuning: de leslokalen zijn onvoldoende ingericht om werkvormen toe te passen die de taalvaardigheid van de leerlingen ontwikkelen en er wordt onvoldoende gebruik gemaakt van andere geschikte lokalen (zoals bijv. het open leercentrum).

Geschiedenis in de eerste graad, tweede en derde graad ASO en TSO

Voldoet niet

Vaststellingen

- De leerplanrealisatie werd tot nog toe in de vakgroep onvoldoende geoperationaliseerd vanuit een deskundige analyse van de leerplandoelen en de leerplancriteria voor ordening en selectie van leerinhouden. Er is onvoldoende verankering in de vorm van leerplangerichte jaarplannen. Het gebrek daaraan manifesteert zich in de huidige context van onstabiele opdrachtenverdeling des te meer.
- In de eerste graad voldoet de initiatie in het historische referentiekader van tijd, ruimte en socialiteit. Er is voldoende aandacht voor de situering van feiten in dit referentiekader en voor de opbouw van het begrippenkader. In de studie van de historische samenlevingen komen de verschillende domeinen van

de socialiteit voldoende aan bod. Feiten, ontwikkelingen en relaties worden weliswaar onvoldoende geduid vanuit de interactie tussen deze domeinen. In leerjaar 2A is er weinig uitgesproken aandacht voor een globale en geïntegreerde benadering van de beschavingsgeschiedenis van de mediterrane wereld (zie ordeningscriteria in het leerplan). Leerlingen krijgen duidelijke informatie over wat ze moeten kennen en kunnen. De daarbij geformuleerde doelstellingen sluiten echter onvoldoende aan bij de leerplandoelstellingen. De studie van de historische samenlevingen is inhoudelijk onvoldoende afgestemd op de leerplandoelen betreffende mens en samenleving (zie o.a. leerplandoelen S2.4 – S2.13).

- In de tweede graad ASO en TSO zijn de ordening en selectie van de leerinhouden hoofdzakelijk op de leerboeken en in onvoldoende mate op de betrokken leerplancriteria afgestemd. Concreet betekent dit dat de historische samenlevingen wel aan de hand van de meest kenmerkende inhouden bestudeerd worden, dat de verschillende domeinen van de socialiteit daarin vertegenwoordigd zijn en dat er aandacht is voor de studie van niet-westerse samenlevingen. Een expliciete diachrone en synchrone benadering van minstens één probleemveld per leerjaar daarentegen ontbreekt. Actualisering komt niet altijd voldoende leerdoelgericht aan bod. Feiten, begrippen, verklaringen, relaties en ontwikkelingen worden onvoldoende conform de leerplandoelen inzichtelijk geduid (zie bijvoorbeeld leerplandoelen tweede graad ASO 2 tot 16).
- In de derde graad ASO en TSO worden de leerplancriteria voor ordening voldoende gerespecteerd, met uitzondering van de expliciete diachrone benadering. Er is voldoende aandacht voor historisch inzicht door feiten te duiden binnen ontwikkelingen, relaties, kenmerkende probleemstellingen, actualisering, interpretaties, enz.
- De differentiatie tussen ASO en TSO is enerzijds van kwantitatieve aard en anderzijds is er in het TSO meer ondersteuning met bronnen of kaarten (bijv. in de evaluatie). De gebruikte bronnen zijn echter niet altijd voldoende afgestemd op de doelgroep. Er wordt onvoldoende gebruikgemaakt van herkenbare toepassingen, concrete probleemstellingen en visualisering.
- In alle leerjaren is het leerboek de leidraad voor het onderwijsleerproces. Historische inhouden worden vooral bestudeerd op basis van de leerteksten en bronnen in het leerboek en de historische atlas. Via oefeningen verwerven de leerlingen de nodige vaardigheden om informatie uit bronnen te halen en deze tot inhouden te verwerken. Met uitzondering van enkele opdrachten zelfstandig werk (veelal buiten de lessen) verloopt dit meestal heel leraargestuurd. Het inzetten van audiovisuele, multimediale informatiebronnen of ICT-onderzoek gebeurt slechts sporadisch en is meestal veeleer illustratief dan wel het uitgangspunt voor probleemstellende, historisch-kritische analyse.
- De toepassing van onderzoekend leren en historische methode schiet tekort en haalt in geen enkele graad en onderwijsvorm het vereiste niveau. In de eerste graad is er onvoldoende aandacht voor historisch speur- en denkwerk (zie leerplandoelen B2 – B10). Het zelfstandig werk in de tweede en derde graad is zinvol, maar blijft in de meeste gevallen beperkt tot inhoudsreconstructie van bronnen uit het leerboek. Het eindwerk in het tweede leerjaar van de derde graad bevat enkele zinvolle opdrachten, maar er zijn weinig sporen van evaluatie van toegepaste strategieën van informatieverwerking en – verwerking volgens de historische methode (zie leerplandoelen derde graad ASO 20, 21, 22, 25).
- De meeste lessen vinden plaats in een voldoende uitgerust vaklokaal of een lokaal met projectiemogelijkheden. Audiovisuele leermiddelen, multimedia en ICT worden echter onvoldoende frequent en leerdoelgericht in het onderwijsleerproces geïntegreerd.
- De invulling van de leerlingenevaluatie sluit aan bij de organisatie op schoolniveau. Het dagelijks werk is hoofdzakelijk samengesteld uit kleine en grotere herhalingstoetsen. Daarnaast zijn er enkele taken of opdrachten zelfstandig werk. De vraagstelling in de evaluatie is in alle graden voldoende gevarieerd. De ondervraagde inhouden zijn representatief in relatie tot de geziene leerstof. Er zijn verschillende vragen op basis van atlas en ondersteunende bronnen.
- Met uitzondering van de vragen over situering in tijd en ruimte (bijv. kaartoefeningen) is in de eerste en tweede graad de inhoud van de vragen onvoldoende afgestemd op de inhoud van de leerplandoelen. Vele vragen peilen te theoretisch en soms te detaillistisch naar de kennis van losstaande feiten, begrippen en verklaringen. De vraagstelling is onvoldoende gekaderd in herkenbare en leerdoelgerichte contexten. Vragen betreffende synthese, ontwikkelingen, relaties, actualisering, duiding en interpretatie komen te weinig voor. In de bevraging van bronnen is er geen aandacht voor toepassing van historische methode.
- In de derde graad peilt de evaluatie via klassieke open vragen doelgericht naar inzicht. De inhoud van de vragen is relevant met het oog op historisch besef. De bevraging van documenten en bronnen is vooral gericht op inhoudsreconstructie en interpretatie en onvoldoende op de toepassing van historische kritiek.

- Uit de studieresultaten van de leerlingen blijkt dat de meeste leerlingen slagen, met uitzondering van leerjaar II,1 STW, waar de mediaan in het schooljaar 2008-2009 slechts 49 % bedroeg. Gezien het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie niet volledig leerplangericht zijn, zijn de studieresultaten geen objectieve en valide weergave van de mate waarin de leerlingen alle leerplandoelstellingen beheersen.

Technologische opvoeding in de A-stroom

Voldoet

Vaststellingen

- De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Er worden kwaliteitsvolle practica georganiseerd en de leerlingen krijgen voldoende kansen om zintuiglijke en motorische vaardigheden te ontwikkelen en over te dragen naar andere toepassingsdomeinen. Mogelijkheden om aanleg en belangstelling te ontdekken worden benut, maar nog niet aangewend in functie van studiekeuze en oriëntering.
- De leerplanrealisatie wordt bevorderd door onder meer een goed uitgerust vaklokaal, degelijk cursusmateriaal met talrijke praktische oefeningen en opdrachten. De leerlingen kunnen gebruikmaken van waardevol didactisch materiaal om de opdrachten uit te werken of te onderzoeken. De lessen worden steeds geroosterd in blokken van twee lestijden.
- Een optimale leerplanrealisatie wordt belemmerd door de grootte van de klassengroepen (tot 23 leerlingen). Deze factor trachten de leraren creatief op te vangen door onder meer een haalbare keuze van de werkstukken. Het vaklokaal beschikt over slechts één computer om het leerproces te ondersteunen, maar voor de ICT-opdrachten wordt gebruikgemaakt van het computerlokaal.
- De groepsopdrachten in het tweede leerjaar integreren een aantal leerplandoelstellingen. De leerlingen worden uitgedaagd (extra te verdienen punten) om via een praktische realisatie hun opdracht te concretiseren. De leerdoelen, de inhoudelijke verwachtingen en de evaluatiecriteria zijn duidelijk bepaald.
- De vakgroep (niveau scholengemeenschap) agendaert hoofdzakelijk vakinhoudelijke items en bevordert vooral de interne professionalisering van de leraren: bijv. de ontwikkeling en bijsturing van het cursusmateriaal, bespreking van werkstukken, ervaringsuitwisseling, de invoering van de nieuwe eindtermen.
- De permanente evaluatie is voldoende afgestemd op de eindtermen en de leerplandoelstellingen. De puntenverdeling van kennis, vaardigheden en attitudes (40/40/20) zijn bepaald in de vakgroep. Er wordt naar kennis gepeild via overhoringen. Daarnaast bieden de talrijke opdrachten en praktische oefeningen mogelijkheden om de transfer van kennis naar toepassingen te toetsen. De leerlingen worden systematisch gestimuleerd tot zelfevaluatie. De beoordelingsitems worden verduidelijkt met een omschrijving van de vaardigheden en attitudes.

Frans in het specifiek gedeelte van de pool Moderne talen (naast Engels) in de derde graad ASO

Voldoet niet

Vaststellingen

- De doelen voor het bereiken van de specifieke eindtermen voor de onderdelen taal en communicatie, taal en cultuur, taal als systeem worden niet gerealiseerd.
- De specifieke doelen voor het bereiken van de onderzoekscompetentie worden niet gerealiseerd noch binnen Frans noch binnen Engels.
- Er is geen planning om het realiseren van de leerplandoelen te bewaken, bij te sturen of na te gaan.
- De leerstofbehandeling is ruim gestoffeerd, maar is niet gericht op het realiseren van leerplandoelstellingen en het bereiken van specifieke eindtermen. De evaluatie toetst de verschillende vaardigheden maar is niet gericht op het realiseren van leerplandoelstellingen en het bereiken van specifieke eindtermen.
- De school heeft te weinig duidelijkheid gecreëerd over de verwachte invulling van de pool Moderne talen: bijv. het beoogde leerlingenprofiel, de verwachte resultaten, de noodzakelijke aanpassingen in het onderwijs- en evaluatieproces, de beschikbare onderwijstijd in relatie tot de verwachtingen.

Latijn in de eerste, tweede en derde graad

Voldoet in de tweede graad

Voldoet niet in de eerste en derde graad

Vaststellingen

- In de eerste graad voldoet de leerplanrealisatie globaal genomen voor de drie leerplancomponenten taal, lectuur en cultuur, maar deze krijgen onevenwichtige aandacht, vooral in de evaluatie. Het luik Grieks uit het leerplan³ wordt niet of onvoldoende behandeld. In de derde graad komt het filosofische aspect zeer beperkt aan bod en het wordt niet ondersteund door lectuur. De specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie worden niet gerealiseerd. Er zijn wel opdrachten voor begeleid zelfstandig leren, maar door het te gestuurde karakter ervan en het ontbreken van de verschillende onderzoeksfases, beantwoorden deze niet aan de betreffende leerplandoelstellingen en eindtermen. Vanaf I,2 ontbreken de planningsdocumenten.
- In de eerste graad en in II,1 ligt de nadruk te sterk op taal, met name grammatica en vocabularium, zowel in de lestijd als in de evaluatie. Het taalonderwijs staat onvoldoende in functie van lectuur. Morfologische items worden in de meeste gevallen buiten zins-, tekst- of betekenisverband aangebracht, ingeoefend en geëvalueerd. Syntactische fenomenen komen in zinsverband aan bod, maar lectuur is daar vooral gericht op het duiden van de grammaticale toepassing.
- Er wordt in de drie graden een voldoende hoeveelheid lectuur gelezen, maar als gevolg van de aanpak in het grammaticaonderwijs krijgt het lezen tot en met II,1 een onvoldoende centrale plaats en wordt het te weinig gebruikt voor de verwerving van taal- en leesvaardigheid. Vanaf II,2 zijn taal en lectuur goed geïntegreerd. In de derde graad ontbreekt de lectuur van filosofische teksten. In de drie graden worden de leerlingen onvoldoende actief in het leesproces betrokken.
- Voor cultuur wordt in de eerste graad en in II,1 een waaier van items aangeboden, maar ook hier krijgen deze te weinig nadruk. Vanaf II,2 worden de auteurs en leerplanaspecten goed gesitueerd en de bespreking betreft zowel tekststructuur, stilistiek en tekstinterpretatie. Voor wat de behandeling van tekstreceptie betreft zijn er nog groeimogelijkheden.
- De leerlingbegeleiding gebeurt weinig expliciet, maar er is voldoende ondersteuning door o.a. studietips, leerstofoverzichten, correctiesleutels voor oefeningen en remediërende commentaar bij toetsen. Er is tijdens de lessen een vriendelijk leer- en leefklimaat. Het bewaken van de betrokkenheid en de activiteit van alle leerlingen bij het lees- en oefenproces is evenwel een aandachtspunt.
- ICT is nog slechts in beperkte mate geïntegreerd in het les- en leerproces. Het digitaal communicatieplatform wordt nog niet systematisch benut voor het volledig ter beschikking stellen en de uitwisseling van leerinhouden en oefenmateriaal.
- De vakgroepwerking blijft beperkt tot informeel overleg. Er zijn geen verslagen. Er is nood aan breder en diepgaander overleg en uitwisseling, ook op het niveau van de scholengemeenschap.
- De evaluatie verloopt enigszins traditioneel en is niet steeds valide. In de eerste graad en in II,1 zijn er overwegend toetsen over (repetitie van) grammatica en vocabularium en krijgen lectuur en cultuur onvoldoende gewicht. In de proefwerken van deze leerjaren komen de verschillende leerplancomponenten evenwichtiger aan bod, maar taal wordt evenwel onvoldoende in lectuur geïntegreerd. Vanaf II,2 is de vraagstelling over lectuur zinvol en genuanceerd, maar de bevraging is hoofdzakelijk reproductiegericht. De leerlingenresultaten zijn voldoende tot (zeer) goed. Het aantal onvoldoendes op het einde van de eerste graad is evenwel aanzienlijk.

Studierichting Sociale en technische wetenschappen in de derde graad TSO

Voldoet

Vaststellingen

- De conclusie heeft betrekking op volgende componenten van het specifieke gedeelte: sociale wetenschappen, voeding, integrale opdrachten en geïntegreerde proef. De school startte in september 2007 met de progressieve implementatie van het nieuwe leerplan⁴ in de derde graad, waardoor in het schooljaar 2008-2009 de eerste cyclus werd afgerond.

³ D/1999/0279/025, 8.2

- In de component *sociale wetenschappen* worden de leerplandoelstellingen op een zeer kwaliteitsvolle wijze gerealiseerd. Bij het invullen van de vernieuwing van de studierichting STW vervulde de school voor deze component immers binnen en buiten de scholengemeenschap een trekkersrol. Dit resulteert in zelfontwikkeld materiaal dat een voorbeeld is van goede praktijk: het sluit nauw aan bij het leerplan, is permanent in ontwikkeling en wordt gedeeld met andere scholen. Alleen de realisatie van de leerplandoelen betreffende het onderdeel 'in kaart brengen van hoe men als mens deel uitmaakt van de samenleving' gebeurt aan de hand van extern ontwikkeld materiaal. Hoewel dit materiaal op een creatieve wijze wordt toegepast, zijn de werkvormen nog niet optimaal op de lesgroepen afgestemd. Het toepassingsgerichte en geïntegreerde karakter van het zelfontwikkeld materiaal biedt garanties voor de realisatie van de leerplandoelen enerzijds en van de meeste competenties⁵ anderzijds. Er is eveneens aandacht voor het integreren en het verder uitdiepen van doelen uit de tweede graad. Een werkpunt is de aansluiting van de integrale opdrachten bij het studiemateriaal van sociale wetenschappen.
- De evaluatiepraktijk van de component *sociale wetenschappen* is gericht op het detecteren van sterktes en zwaktes met het oog op remediëring. Uit de frequentie van taken en toetsen blijkt dat de beoordeling gebaseerd is op voldoende evaluatiegegevens. De evaluatie is evenwichtig gespreid over alle leerplanonderdelen, maar sluit nog niet volledig aan bij de lespraktijk. Toetsen en examens peilen immers hoofdzakelijk naar de reproductie van kennis. Vragen op toepassingsniveau zijn vrij schaars.
- De component *voeding* wordt niet als afzonderlijk vak ingericht, maar is volledig ingebed in de integrale opdrachten en vormt er de hoofdcomponent. De spreiding over de verschillende clusters van leerplandoelen⁶ is vrij evenwichtig. De realisatie van de doelen betreffende bereiden en presenteren is in sommige thema's nog te dominant aanwezig. De aandacht voor het voorkomen van welvaartsziekten (DS 16) is te beperkt. Zoals het nieuwe leerplan voorschrijft, krijgen doelgroepen en contexten een duidelijk accent. Ook het werken met casussen en concrete en levensechte problemen vormt een hefboom voor het contextualiseren van voedingsvraagstukken. Andere sterke elementen zijn de aandacht voor de wetenschappelijke benadering en onderbouwing en de linken naar en met actuele en maatschappelijk relevante thema's. De leerplanrealisatie is consequent competentiegericht. De beoogde deelcompetenties zijn per opdracht geëxpliciteerd. De relatie tussen de opdrachten en de leerplandoelen is veeleer impliciet. Door de competenties te relateren aan leerplandoelen kan het curriculum nog aan kracht winnen.
- De *integrale opdrachten* worden breed benaderd door middel van de integratie van de componenten natuurwetenschappen, sociale wetenschappen, voeding, expressie en ICT. Een dergelijk concept ondersteunt niet alleen het gevarieerd aanbod van invalshoeken en contexten, maar verheft het curriculum tot een boeiende mix van studierichtingspecifieke vraagstukken enerzijds en een breed en harmonisch aanbod anderzijds. Ondanks het feit dat er voor de componenten expressie en ICT geen leerplandoelen zijn, leveren ze een waardevolle bijdrage, soms als ondersteuning van de andere componenten, soms als component op zich. De integrale opdrachten dragen op een verdienstelijke manier bij tot de realisatie van de vakoverschrijdende eindtermen. Dit kan verder worden geëxpliciteerd en uitgebouwd. De integrale opdrachten zijn thematisch gebundeld. De meerderheid van de thema's sluit naadloos aan op het leerplan. De meeste opdrachten zijn doordacht gekozen en getuigen van inspiratie. Sommige opdrachten hebben een sterk geïntegreerd karakter en accentueren de relaties tussen de componenten voeding en natuurwetenschappen en/of tussen de componenten voeding en sociale wetenschappen. Andere opdrachten zijn nog te sterk op één component geënt waardoor de samenhang binnen een thema verzwakt. De vakgroep wil de integrale opdrachten screenen op hun geïntegreerd karakter en op basis daarvan een aantal bijstellingen realiseren. Het studiemateriaal is een voorbeeld van goede praktijk: de beoogde competenties worden systematisch in kaart gebracht, de instructies zijn helder geformuleerd, een waaier van actuele bronnen wordt op gepaste wijze geïntegreerd, de lay-out en de vormgeving zijn aantrekkelijk en verzorgd.
- De *geïntegreerde proef* (GIP) maakt inherent deel uit van de integrale opdrachten. De GIP van vorig schooljaar is omwille van de talrijke linken naar leerplandoelen en competenties alsook omwille van het sterk toepassingsgericht karakter een waardevolle opstap naar integratie. Alleen de component natuurwetenschappen is te weinig geïntegreerd. Planningsproblemen en personeelswissels hebben er

⁴ Leerplan voor de derde graad: D/2007/0279/014

⁵ De competenties die binnen de component sociale wetenschappen worden gerealiseerd zijn: "binnen een welomschreven opdracht sociaal-wetenschappelijke onderwerpen onderzoeken", "binnen een welomschreven opdracht iets mondeling presenteren voor een groep", "de eigen studieloopbaan in handen nemen".

⁶ Voedingsvoorlichting, voedingsmiddelen en voedingsstoffen; kiezen van een product, bereidingswijze en bewaarmethoden; bewaren en bereiden; presenteren en samen eten; opruimen.

dit schooljaar voor gezorgd dat de GIP-opdracht minder geslaagd is. De link met de verschillende opleidingscomponenten is soms zoek of artificieel.

- De evaluatie van de component *voeding en van de integrale opdrachten* is competentiegericht opgevat. De algemene competenties worden opgedeeld in relevante deelcompetenties. De kans om de link met leerplandoelen te leggen, blijft voorlopig onbenut. De vakgroep opteert voor permanente evaluatie en hanteert daarbij voor alle competenties een beoordelingsschaal die is uitgewerkt in termen van concreet en waarneembaar gedrag. Het instrument geeft gerichte feedback en heeft een sterk remediërende waarde. Om over de studieresultaten van de leerlingen te kunnen rapporteren, heeft de vakgroep een transparant systeem ontwikkeld dat de beoordelingsschaal omzet in een puntensysteem. De vier competenties worden afzonderlijk en met een globaal cijfer beoordeeld. Het toevoegen van de beoordelingsschaal aan het rapport zou de ouders kunnen ondersteunen bij de interpretatie van de studieresultaten.
- Het leren wordt in de onderzochte componenten van de studierichting ondersteund door een krachtige leeromgeving. Er is een ruime waaier aan activerende werkvormen en opdrachten die sterk gericht zijn op het profiel van de studierichting. Dit bevordert de betrokkenheid, de zelfstandigheid en de verantwoordelijkheid van de leerlingen. De zorgvuldig gekozen opdrachten en het overzichtelijk en goed gestructureerd studiemateriaal zorgen voor een evenwicht tussen en integratie van kennisopbouw, inzichtelijk leren, het verwerven van vaardigheden en het nastreven van attitudes. De competenties worden in een lijn van toenemende complexiteit opgebouwd. De opdrachten zijn motiverend en uitdagend omdat ze aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen en oog hebben voor realistische en actuele toepassingen. Heel wat opdrachten zijn groepsopdrachten. De aandacht voor coöperatief leren stimuleert de reflectie van de leerlingen op het eigen leerproces en scherpt hun sociale vaardigheden aan. De inbreng van externe deskundigen en de excursies zorgen voor levensechte en boeiende leerervaringen. De interactie met leerlingen getuigt van een positief leef- en leerklimaat. In sociale wetenschappen is er aandacht voor de beginsituatie van instromers: een samenvatting van het cursusmateriaal staat voor hen digitaal ter beschikking. Voor de geïntegreerde proef is een draaiboek ontwikkeld dat informatie geeft over de doelstellingen, de opdrachten, de timing en planning, de criteria en momenten van evaluatie. De evaluatiecriteria en de puntenverdeling zijn nog onvoldoende verfijnd en transparant. Er zijn momenten van tussentijdse feedback, maar de gerapporteerde commentaren blijven te algemeen en dagen de leerlingen onvoldoende uit tot bijsturing. De periodes tussen de momenten van procesevaluatie zijn zeker naar het einde van het schooljaar toe te lang. De leerlingen houden een logboek bij en brengen op die manier hun vorderingen in kaart.
- De deskundigheid van de teamleden blijkt onder meer uit de zeer expliciete kennis van het leerplan. Door grondig studie- en ontwikkelwerk wordt het cursusmateriaal steeds verfijnder afgestemd op de leerplandoelen. De hoge individuele professionaliteit komt verder tot uiting in de gehanteerde didactische werkvormen, in de keuze van eigentijdse thema's en problemen, in de afstemming van het onderwijsleerproces op het studierichtingprofiel en in het breed perspectief waarmee de verschillende componenten worden ingevuld. De teamleden beschikken over een sterk engagement en een grote werkkracht. De sterke gerichtheid op ontwikkeling en het zelfkritisch vermogen zorgen voor dynamiek en tonen aan dat het team de kwaliteit van de opleiding zelf kan bewaken. Door personeelsswissels ligt de focus van de teamleden nog teveel op de eigen curriculumcomponent. Er liggen kansen open om te evolueren naar een krachtig team. Het verder benutten van de netwerking binnen en buiten de scholengemeenschap kan hiervoor ondersteunend zijn.
- De infrastructuur is voor sociale wetenschappen slechts matig ondersteunend. Een eigen vaklokaal ontbreekt. Dit wordt gedeeltelijk gecompenseerd door een voorrangsregeling voor het 'mini-leercentrum'. Het open leercentrum van de school staat eveneens ter beschikking. Beide lokalen zijn voorzien van computers en beeldprojectie, maar het ontbreekt aan specifieke leermiddelen alsook aan opbergruimte. De component voeding beschikt over alle noodzakelijke materiële ondersteuning.

5.2 Schoolloopbaan

5.3 Outcomes

5.4 Tevredenheid

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.1.1 Leiderschap

6.1.2 Visie

6.1.3 Besluitvorming

6.1.4 Kwaliteitszorg

6.1.4.1 Zelfevaluatie

Vaststellingen

- De school neemt een aantal verdienstelijke losse initiatieven tot zelfevaluatie. Deze maken nog geen deel uit van een overkoepelende visie of strategie op het vlak van zelfevaluatie. In een aantal gevallen is het niet duidelijk hoe zelfevaluatie tot bijsturing leidt.
- Het middenkader en de verschillende werkgroepen evalueren nagenoeg alle activiteiten die ze ontplooiën en sturen deze ook bij. De school heeft hiervoor een sjabloon ontwikkeld, waarin ook vakgebonden en vakoverschrijdende doelstellingen worden getoetst.
- In het kader van het project 'Burgerzin', waarbij ook de leerlingen betrokken zijn, werden op basis van enquêtes een aantal preventieactiviteiten en –campagnes geselecteerd.
- De cel leerlingenbegeleiding heeft bij de leerlingen van I,1 en bij de andere leerlingen steekproefsgewijs het welbevinden betreffende de verschillende schooldomeinen bevraagd. De resultaten zijn nog niet aan het korps voorgelegd en er zijn nog geen bijstellingen uitgewerkt.
- Eveneens in I,1 wordt in het kader van het GOK- en het talenbeleid via een gestandaardiseerde test de taalvaardigheid van de leerlingen in kaart gebracht. Deze test wordt in het begin en op het einde van het schooljaar afgenomen. Op deze manier heeft men een zicht op de leerwinst en de effecten.
- Voor een aantal vakken, o.a. voor wiskunde, bevragen leraren hun leerlingen over de voorbereiding, de vraagstelling en de resultaten van de proefwerken.
- Er is ook een evaluatiedocument voor leraren. Leraren beoordelen hun eigen functioneren en ook leerlingen evalueren de les- en klaspraktijk van hun leraren. Deze (zelf)evaluatie betreft evenwel alleen de beginnende leraren. Wanneer deze zichzelf evalueren, is dat nog niet gericht op het realiseren van leerplandoelstellingen en eindtermen. De school vraagt de leraren om plannings- en vorderingsdocumenten op te stellen, maar verifieert dit niet. Op deze manier mist het schoolbeleid kansen om een duidelijk beeld te krijgen over de leerplangerichtheid en –realisatie van alle leraren en vakgroepen. De leraren verantwoorden zich hierover onvoldoende ten aanzien van het beleid.
- Verder is er in de derde graad in onvoldoende mate sprake van zelfevaluatie en reflectie over de cumulatieve invulling van en de relatie tussen de seminarie-uren, het eindwerk en de realisatie van de poolgebonden onderzoekscompetentie.

6.2 Personeel

6.3 Logistiek

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.2.1 Afstemming andere partners

6.4.2.2 Leerbegeleiding

Vaststellingen

- De school heeft een uitgeschreven visie op leerbegeleiding. Positief is dat ze deze koppelt aan doelstellingen en acties van het talen- en het GOK-beleid. Via taalvaardigheidsonderwijs, actief leren en leerstrategieën wil de school het leren van de leerlingen preventief en remediërend ondersteunen. De operationalisering is nog in ontwikkeling. Het concept veronderstelt een koppeling van leerlijnen leren aan vakgebonden leerlijnen. Op schoolniveau is er een referentiekader met indicatoren en aandachtspunten als basis voor de leerbegeleiding in de vakken. Dit kader is nog niet concreet gedifferentieerd per graad. Ook in de meeste vakgroepen zijn nog geen leerlijnen uitgeschreven.
- In de eerste graad heeft men onder andere via de 'baso-fiche'⁷ en een genormeerde taaltoets Nederlands een beeld van de beginsituatie van de leerlingen. In het wekelijkse uur sociale activiteiten krijgen de leerlingen van leerjaar 1A instructies over leren leren. In alle graden wordt in de meeste vakken informatie gegeven over wat leerlingen moeten kennen en kunnen. Studiehouding, studieplanning, studiemethode, enz. worden opgevolgd. In de eerste graad verloopt dit meer gestructureerd volgens een afgesproken methode ('lotus-methode'). In de derde graad verlaat men zich meer op de zelfstandigheid en het initiatief van de leerling. Voor de overgang van begeleid naar zelfstandig leren zijn er in de tweede graad enkele vak- of leraargebonden initiatieven. Deze vertonen echter horizontaal en verticaal weinig samenhang.
- De studieresultaten en het referentiekader met indicatoren en aandachtspunten zijn de basis voor de schoolaangestuurde remediëring van leerproblemen. Voor de toepassing is een processchema uitgeschreven. Het schema bepaalt de procedure van detectie, analyse, remediëring en opvolging met vermelding van de verantwoordelijkheden per niveau: vakleraar, klassendirecteur, klassenraad, team leerlingenbegeleiding en CLB. Het systeem biedt garanties voor samenhang in de aanpak van leerproblemen vanuit het overleg in de klassenraden en het team leerlingenbegeleiding. De aangestuurde leerbegeleiding omvat remediërende gesprekken, inhaallessen, begeleiding van studieplanning en –methode, leerovereenkomsten, enz. Het is een gemiste kans dat het referentiekader bijna uitsluitend gebruikt wordt voor negatieve vaststellingen en de aanpak van problemen en in veel mindere mate voor de aanmoediging van leerlingen op grond van concrete positieve vaststellingen.
- In de praktijk maakt men in de meeste vakken gebruik van het referentiekader voor de vermelding en aanpak van leerproblemen. Leraren hanteren daarnaast situationeel ook eigen elementen van leerbegeleiding, waaronder studietips, feedback, inhaallessen, enz. De eigen aanpak strookt niet altijd volledig met de visie en doelstellingen van de leerbegeleiding op schoolniveau. De opvolging van leerproblemen gebeurt in vele vakken nog hoofdzakelijk op grond van vaststellingen over leer- en werkresultaten (productgericht) en in mindere mate op grond van vaststellingen over leerprocessen en –strategieën, zoals bedoeld in de visie.
- De door de klassenraad aangestuurde initiatieven worden voldoende geregistreerd en opgevolgd in het centrale leerlingvolgsysteem. Er is communicatie met de leerlingen en de ouders over de weerhouden aandachtspunten, de ondernomen acties en de resultaten. Het centrale leerlingvolgsysteem is digitaal uitgewerkt, maar wordt niet optimaal benut. Relevante informatie vanuit het team leerlingenbegeleiding is er niet in opgenomen. Situationele leraargebonden initiatieven worden weinig of niet geregistreerd. Dit benadeelt een transparante opvolging en communicatie met alle betrokkenen.

⁷ Fiche met relevante informatie over de leerling bij de overgang van het lager naar het secundair onderwijs.

- In de school staan de leerlingen met leerstoornissen of andere specifieke problemen geregistreerd. Voor deze leerlingen zijn er begeleidende maatregelen. Tenzij in geval van GON⁸-begeleiding verloopt de begeleiding van leerlingen met leerstoornissen nog niet op basis van individuele handelingsplannen.
- De grote uitdaging voor de school is de koppeling van de leerbegeleiding aan doelstellingen van het GOK- en talenbeleid op het niveau van de uitvoering: taalvaardigheidsonderwijs, het uitschrijven van leerlijnen, actief leren met gebruik van leer- en motivatiestrategieën, ICT-integratie ter ondersteuning van het leerproces, enz. De school heeft een aanvang genomen met de implementatiestrategie en de professionalisering die daarmee verbonden zijn. Voorlopig blijft de realisatie beperkt tot enkele trekkers en enkele losstaande voorbeelden van goede praktijk (zie rubriek leerprestaties).
- De acties rond leerbegeleiding en remediëring worden geregeld intern geëvalueerd door de betrokken verantwoordelijken via reflectie over de organisatie, de inhoudelijke elementen en de realisatie. Positief is dat men daarbij ook rekening houdt met het welbevinden van de leerlingen (o.a. in de eerste graad) en een beroep doet op de pedagogische begeleiding als externe deskundige. De zelfevaluatie leidt tot bijsturing van vastgestelde minpunten. Over het algemeen echter wordt in de aanpak van leerproblemen op vakniveau de verantwoordelijkheid nog vaak te eenzijdig bij de leerling gelegd. Vaststellingen over leerproblemen leiden zelden tot reflectie over en zelfevaluatie van het eigen didactisch handelen. Hergebruik van (soms weinig leerplangerichte) evaluatievragen, vasthouden aan leraargestuurde werkvormen en onvoldoende integratie van actuele leermiddelen (bijv. ICT) in bepaalde vakken zijn daar voorbeelden van.

6.4.3 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.3.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- Het schoolbeleid reikt enkele algemene evaluatierichtlijnen aan met onder meer de verhouding tussen persoonlijk werk/examen (25/75), het aantal examen- en rapporteringsmomenten en de deliberatieprocedures per graad. Er is echter nog geen reflectie over een differentiatie naar graad en onderwijsvorm, een weging van de vakken in functie van de studieloopbaan en de groei naar leerzelfstandigheid.
- Voor een aantal vakken (godsdienst, lichamelijke opvoeding, technologische opvoeding, muzikale opvoeding en integrale opdrachten) is er permanente evaluatie. Er zijn geen schoolbrede afspraken over bijvoorbeeld de afstemming tussen de evaluatie en de onderwijsvorm of pool, het leerproces en de inhoud van de leerplandoelen en het beoordelen van vaardigheden en attitudes.
- De concretisering van de evaluatiepraktijk wordt overgelaten aan de vakgroepen. De invulling is sterk afhankelijk van de vakgroep en vertaalt zich in behoorlijk wat verschillen op het vlak van evaluatieafspraken (bijv. bepalen van de verhouding tussen kennis/vaardigheden/attitudes, het gebruik van een competentiewijzer). Het stroomlijnen van de evaluatiepraktijk, het ontwikkelen van een coherente en gedragen visie met duidelijke inhoudelijke afspraken op vakniveau is een werkpunt.
- In leerjaar III,2 ASO maakt elke leerling een eindwerk. De leerling kiest een onderwerp en een leraarpromotor volgt de inhoudelijke uitwerking op. De mentor coördineert de opdracht en een jury, eventueel aangevuld met een externe deskundige, beoordeelt de presentatie. De beoordelingsitems zijn uitgeschreven (product/proces/presentatie), het cijfer wordt vermeld op het laatste rapport en krijgt in de eindbeoordeling hetzelfde gewicht als een vak. De extra studiebelasting voor de leerlingen staat echter niet in verhouding tot de meerwaarde van deze opdracht voor het curriculum. Uit nazicht blijkt onder meer een onduidelijke koppeling aan te bereiken leerdoelen en een ruime quotering van de eindproducten.
- De evaluatieresultaten leiden nog onvoldoende tot een kritische zelfreflectie over bijv. de zelfevaluatie van de evaluatie (hergebruik van examenvragen), de leerplangerichtheid en de bijsturing van het onderwijsleerproces.

⁸ Geïntegreerd onderwijs met specifieke begeleiding voor leerlingen met een handicap.

- De geïntegreerde proef in de studierichting sociale en technische wetenschappen bestaat uit een verzameling van goed geïntegreerde en toepassingsgerichte opdrachten. Een degelijk draaiboek geeft voldoende ondersteuning om het leerproces te begeleiden en op te volgen via het logboek. De tussentijdse evaluaties zetten de leerlingen nog onvoldoende aan tot gerichte bijsturing en bieden te weinig informatie om ouders en leerlingen duidelijk te informeren over de geleverde studieresultaten.

6.4.3.2 Rapporteringspraktijk

Vaststellingen

- Enkele leraren ontwikkelden een digitaal rapport dat een overzichtelijk beeld geeft van de leervorderingen van de leerlingen.
- De school maakt geen expliciet onderscheid in de weging van de vakken (in verhouding tot de studierichting/pool) bij de evaluatie en de rapportering (onder meer in functie van schoolloopbaanbegeleiding).
- Een lijst met de aandachtspunten wordt als bijlage bij het rapport gevoegd. De leerlingen van STW ontvangen daarnaast een tussentijds GIP-rapport (in oktober en december) dat slechts beperkte informatie biedt over het leerproces. De eindbeoordeling van de GIP en het eindwerk worden opgenomen in het laatste rapport.
- Het leerlingvolgsysteem biedt een belangrijke organisatorische ondersteuning voor de rapporteringspraktijk. Ondanks de mogelijkheden die dit systeem biedt, wordt het nog onvoldoende benut om resultaten te verantwoorden (vakniveau en leerbegeleiding). De leraren worden aangezet om relevante commentaren in de rapporten te noteren. De persoonlijke en handgeschreven commentaren van de leraren zijn waardevol, maar worden niet bewaard (met uitzondering van integrale opdrachten).
- De officiële deliberatienotulen bevatten geen synthese van alle elementen die geleid hebben tot de eindbeslissing van de klassenraad (in geval van B- en C-attesten). De school beschikt wel over een informatiedocument om de studieattesten te motiveren. De standaardzinnen en de ruimte tot toelichting bieden voldoende mogelijkheden om de attestering degelijk te onderbouwen, maar worden nog niet optimaal benut. Het document dat de ouders ontvangen tijdens het gesprek bevat nog enkel de sanctionering, maar het advies is beperkt en de schriftelijke motivering onvolledig (zie omzendbrief SO 64 - 6.3 en 8.1.7).

Inbreuken tegen de regelgeving

- In tegenstelling tot wat de regelgeving voorschrijft, bevatten de notulen geen synthese van de elementen die tot de beslissingen hebben geleid, waaronder eventueel het resultaat van de stemming (zie omzendbrief SO 64, rubriek 6.3).
- De school voldoet niet aan de informatie- en motivatieplicht in geval van oriënteringsattesten B en C. De regelgeving stelt in dit verband dat bij mededeling aan de betrokken personen van de beslissing om een oriënteringsattest B of C toe te kennen een nadere verklaring vereist is. Door de school moet aan deze personen een document overhandigen waarin een synthese ligt vervat van de elementen die tot de beslissing in hoofde van de leerling hebben geleid. Dit document mag een uittreksel zijn uit de notulen van de delibererende klassenraad (zie omzendbrief SO 64, rubriek 8.1.7).

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De kwaliteitsvolle realisatie van het curriculum in de studierichting sociale en technische wetenschappen en het vak technologische opvoeding.
- De ruimte voor de ontwikkeling van bottom-up initiatieven (bijv. werkgroep talenbeleid, het leerlingrapport en het leerlingvolgsysteem).
- De visie op en de structurele onderbouw van de leerlingenbegeleiding.
- De uitrusting en de infrastructuur.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- De aansturing, opvolging en verantwoordingsplicht ten aanzien van de leerplanrealisatie.
- Het voldoen aan alle decretale bepalingen inzake leerprestaties (bijv. talenbeleid en de realisatie van onderzoekscompetentie).
- Het ontwikkelen van een visie op leerlingenevaluatie.
- De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen.
- De invulling van leerbegeleiding op vakniveau volgens de visietekst op schoolniveau.
- Het gebruik van de voorbeelden van goede praktijk als hefboom voor algemene kwaliteitsverbetering.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Leerplanrealisatie

- Latijn in de eerste graad.
- Latijn in de derde graad ASO.
- Frans in de eerste graad en in de tweede en derde graad ASO en TSO.
- Geschiedenis in de eerste graad en in de tweede en derde graad ASO en TSO.

Regelgeving

- SO 64 - 6.3 De notulen bevatten een synthese van de elementen die tot de beslissingen hebben geleid, waaronder eventueel het resultaat van de stemming.
- SO 64 - 8.1.7 Bij mededeling aan de betrokken personen van de beslissing om een oriënteringsattest B of C toe te kennen is nadere verklaring vereist. Door de school zal dan ook aan deze personen een document moeten worden overhandigd waarin een synthese ligt vervat van de elementen die hebben geleid tot de beslissing in hoofde van de leerling. Dit document mag een uittreksel zijn uit de notulen van de delibererende klassenraad.

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning en subsidiëring GUNSTIG BEPERKT IN DE TIJD.

De hieronder opgenomen (leer)prestaties scoren geheel of gedeeltelijk onvoldoende en hebben tot dit advies geleid:

	Omwille van het onvoldoende/ niet naleven van
Regelgeving	SO 64 § 6.3 en § 8.1.7 met betrekking tot de notulen van de delibererende klassenraad en de communicatie.

	Omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor	
STRUCTUURONDERDEEL	Basisvorming	Keuze/ Specifiek gedeelte
Volledige school	Frans geschiedenis	
Eerste graad GSO Latijn		Latijn
Derde graad ASO Economie-moderne talen		Frans Engels
Derde graad ASO Latijn-wiskunde		Latijn

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september** 2013 kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Vera Timmers

Datum van verzending aan de directie en de inrichtende macht:

Voor kennisname

De directie/ de inrichtende macht

Isidoor Mathijs